

razdele svoja posestva, a država bi jih lahko nagibala k temu s fiskaličnimi sredstvi. Tako naj bi se velika posestva huje obdačila nego mala, kar je tudi pravično. Posestnik, kateri ima na stotisoče dohodkov lahko razmerno več davkov plača nego navadni kmet. Neki češki kmetski politik je celo izračunil, da bi se na ta način lahko kmetom popolnoma odpustil davek, kajti toliko bi več plačali veleposestniki. Mi seveda nismo te misli. Morda bi bilo nekaj let res to mogoče, a potem ne več, ker bi se veleposestva vedno bolj delila in bi bilo vedno manjše število tistih, ki bi plačevali razmerno najvišje davke. Mnogi posestnik bi razdelil svojo grajščino na svoje sinove, ko bi videl, da bodo potem vsi manj davka plačevali, nego ga sedaj on sam; drugi, ki je zadolžen, bi pa rad kaj prodal od svoje grajščine kmetom. Tako bi s časom dobili mnogobrojen srednji stan.

Povoda vzdrževati grajščine sedaj ni nobenega. Sedaj nimajo več tistega pomena za gospodarsko organizacijo, kakor so ga imele v prejšnjih časih.

S tem, da bi se pa omejilo razdeljevanje zemljišč, bi se nekoliko tudi omejilo pomnoževanje prebivalstva. Znano je, da se prebivalstvo bolj množi, čim bolj se razkosavajo posestva. Manj ljudij se bode ženilo, če ne bode imelo svoje koče. Pomnoženje prebivalstva je pač v starih časih veljalo za blagoslov, a dandanes pa ne more veljati več, in zaradi tega so baš konservativne stranke večkrat naglašale, da bi bilo potrebno omejiti svobodno ženitve. Bolje je, če je malo kmetov, pa tisti dobro žive, nego bi pa bil nebroj malih kočarjev, ki bi stradali. Zemlja le neko določeno množino rodi, več pa ne dobiš iz nje, naj jo še tako umno in pridno obdeluješ.

Zato je potrebno, da se zakonito določi nerazdelitev zemljišč, ker to je jedino, če hočemo ohraniti trden kmetski stan, sicer pa dobimo kmetski proletarijat.

Kmetijske raznoterosti.

Ribe čistilke vode. Poskusiso pokazali, da ribe, požro jako veliko škodljivih bacilov, zlasti tuberkuloznih. Ribam to ne škoduje. Vsled tega je pa voda, v kateri so ribe zdravljene za ljudi in živino, nego kaka druga.

Umivanje stekel pri rastlinjakih. Pri rastlinjakih zlasti gnojnih gredah stekla s časoma postanejo motna in nič ni pomagano, naj jih še tako umivamo. Tako steklo umijemo z razstopljino 1 dela milinega kamna v petih delih vode. Potem se morajo izplakniti s svežo vodo. Če so pa umazana stekla od dima, se pa morajo umiti z razredčeno solno kislino.

Sol ni le koristna, temveč pri slabejši krmi je živini celo neobhodno potrebna. Živina rajši je in pije, ako jej damo soli in se vsled tega bolje redi, je bolj zdrava in krave imajo več mleka.

Pegatke (Perlhühner) so najboljše prerokovalke vremena. Dan pred dežjem letajo po strehah, plotih in drevesih in kriče. Sicer pa te kokoši poznajo vsacega domačina in začno kričati, ako pride kak tujec. V tem oziru so še zaneslivejše kot pes. Njih jajca in njih meso so jako okusna in fina.

Poučni in zabavni del.

Deset let v Ameriki.

(Iz osebnih spominov Rusa P. Tverskega.)

VI.

(Dalje.)

Čitatelj naj pa nikar ne misli, da to le za to govorim, ker sam sočuvstvujem z republikansko stranko, in torej stvar sodim z strankarskega tesnosrčnega stališča. Kakor sem že višje omenil, sem ob svojem prihodu v Ameriko imel jako zmešane pojme o političnih strankah Zjedinjenih držav. Če sem tudi kaj čustvoval s kako stranko, je bila to demokratična stranka, katero so v Rusiji vsi ljudje moje vrste imeli za stranko napredka in reform. Celi dve leti po prihodu v Ameriko se za politiko nisem brigal, le opazoval sem, čital in učil se. Prve volitve, katerih sem se udeležil, naredile so me pa že za vselej in za trdno privrženca republikanske stranke, ne pa demokratične. V večini Zjedinjenih držav, izvzemši dve ali tri države Nove Anglije, zakon ne zahteva od volilca, da je ameriški državljani, zahteva le, da je gotovi čas v kakem kraju, v največ slučajih le 6 mesecev, v nekaterih jedno leto, v nekaterih tri mesece, v nekaterih pa tudi le šest tednov. Potem se je pa treba vpisati mej volilce v kakem volilnem okraju, za kar je v vsakem volilnem okraju razgrnjen zapisnik volilcev, in sme se voliti. Če tudi je grofija Orange, v kateri sem že jeden pot spregovoril, bila še le organizovana, a vlada je bila že zagotovljena demokratični stranki.

Demokratični obroč (ring), kakor se tukaj imenuje vsaka politična klika, je vzela uprava v svoje roke, vodila vse zadeve grofije, in kar je glavna stvar volitve. V našem mesteci bili so trdovratni južani polkovniki (vodje) — devet desetin južanov-demokratov so vsekako polkovniki — trdovratni junaki, republikanci s severa in inozemci vseh narodov — Rus, vaš pokorni sluga, Angleži, Nemci, Francozi, Ogri in celo židje. Če tudi so vsi ti bili novi ljudje, ki so ravnokar prišli, vendar so se vsi zanimali za politiko, nekateri (stari Amerikanci) — iz navade, nekateri (mi, inozemci) iz radovednosti. Demokratje so ponosno kazali na to, da je pri zadnjih volitvah za republikance se bilo oddalo le šest glasov, javno so se bahali, da noben zamorec ne sme voliti, da v bodoče grofija in država vsekako ostaneta v rokah demokratov. Republikanci so se jim smejali, norčevali se iz njih, najemali zamorce za svoja dela in se zaklinjali, da bodo volili, naj demokratje še tako groze. Ko so prišle volitve, so bili za nadzornike volitev v našem kraju, ne meneč se za zakon, ki zahteva, da se jih vzame jednako število iz obeh strank, dva odločna demokrata in neki človek nedoločne politične barve, ki je bil demokrat, kadar je govoril z demokratom, republikanec, kadar je govoril z republikancem.

Zapisniki volilcev so še le na dan pred volitvijo prišli iz mesta, kamor so se bili poslali, da jih je pre